



 Project 101120713 LIFE22-CET-LIFE ReHABITA

LIFE ReHABITA

Четвърти бюлетин

Януари 2026



Проектът е съфинансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или CINEA. Нито Европейският съюз, нито предоставящият орган могат да носят отговорност за тях.



Енергийни проучвания, дейности по обновяване на жилища на уязвими домакинства, кампании за повишаване на осведомеността: двугодишни резултати

Life ReHABITA бележи своя напредък в борбата с енергийната бедност чрез обновяване на енергийно неефективни домове, създаване на офиси за консултиране на граждани и интегриране на устойчиви решения в местните политики.

След над две години проектна работа и изпълнение на различни дейности в петте общини, участващи в проекта – Лорка (Испания), Плоещ (Румъния), Пловдив (България), Госпич (Хърватия) и Салдус (Латвия) – първите оценки на енергийната бедност са завършени, като са обхванали проучване от над 1500 души.

Офиси ReHABITA са създадени и функционират във всички участващи общини по проекта, а енергийни проучвания са извършени на над 200 жилища. Първите проекти за обновяване вече са стартирани в община Госпич, предстои да започнат и в останалите градове.

За насърчаване промяната в поведението на гражданите се организират поредица от обучения. Процесът по енергийно обновяване се промотира сред всички ключови участници.

LIFE ReHABITA институционализира борбата с енергийната бедност, като я интегрира в местни рамки за управление на климата и енергията. Разработва действия и политики на местно и национално ниво. Чрез специфични политики и Планове за действие за устойчива енергия и климат, всяка община ще бъде подпомогната в усилията ѝ да спазва изискванията на ЕС.

Постиженията на проекта ще бъдат репликрани в минимум 15 други европейски градове - някои от които вече са идентифицирани. Именно затова е подготвен и План за репликиране, за да се сподели наученото дотук и да се осигури непрекъснатост на дейностите и мерките след приключване на проекта.

Проектът осъществява обмен на добри практики с други европейски проекти, които се борят с енергийната бедност, организират се семинари за широката общественост.

През идните месеци LIFE ReHabitа ще се фокусира върху завършването на технически проучвания и разработването на финансови планове за дейностите по обновяване на поне 500 жилища до 2027 г.

Проектът е трансформираща инициатива, която обхваща не само дейности за подобряване енергийната ефективност на домовете, а цели и постигане на трайна промяна в поведението на гражданите.

Офисът на ReHABITA в Лорка засилва подкрепата за уязвими домакинства

Общинският съвет на Лорка продължава да постига стабилен напредък по LIFE ReHABITA. През последните месеци участието на общината в проекта ѝ позволи да консолидира ключови действия по отношение на селектирана информация, предоставени съвети и подкрепа за гражданите. Офисът ReHABITA, контактна точка в Лорка, вече е съдействал на 293 души, предоставяйки им персонализирана информация за налични безвъзмездни средства, възможности за енергийно обновяване, както и специфична техническа подкрепа за обработка на заявления.

Общинският Съвет на Лорка организира серия от дни на отворените врати през декември 2025 год. с цел да доближи проекта до населението.



Лорка потвърждава ангажираността си към енергийната ефективност, устойчивостта и подобряването на качеството на живот на своите граждани, затвърждавайки позицията си на водеща община в прилагането на политиките за енергиен преход в рамките на европейската програма LIFE.

Планираните действия за следващите месеци включват:

- Засилване на обществената осведоменост и дейностите по популяризиране.
- Определяне на приоритетни сгради за пилотни проекти за обновяване.
- Разширяване на техническата помощ, предлагана от офиса на ReHABITA.

С тези действия Лорка се позиционира като водеща община в прилагането на политики за енергиен преход и в подобряването на качеството на живот на своите граждани чрез по-енергийно ефективни и устойчиви жилища.

Над 200 души посетиха информационните сесии на ReHABITA в Госпич

Хърватският офис на ReHABITA организира две онлайн информационни сесии през 2025 г. в подкрепа на граждани, заинтересовани от кандидатстване по национални схеми за финансиране на инсталации за слънчева енергия.

Първата сесия се проведе през юни 2025 г., след откриването на поканата за енергийна ефективност и възобновяема енергия, стартирана от Фонда за опазване на околната среда и енергийна ефективност (EREEF). По тази покана бяха отпуснати първоначално 10 милиона евро. Поради големия брой кандидатстващи, поканата беше временно затворена на 1 септември. Отворена беше отново по-късно същата година с допълнително отпуснати близо 10 милиона евро, за да се отговори на нарастващото търсене.

Втората онлайн сесия се проведе през октомври 2025 г., след обявяването на нова покана от EREEF.

И двете сесии бяха организирани съвместно от хърватската агенция DOOR и община Госпич, като част от общите им усилия за повишаване на осведомеността и предоставянето на директна подкрепа на гражданите, кандидатстващи за енергийни субсидии. Участниците бяха информирани за процеса на кандидатстване, критериите за допустимост и необходимата документация по двете национални покани. Гражданите бяха насърчавани да се свържат с офиса ReHABITA за персонализирана помощ относно мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване. Въпреки че поканите за финансиране бяха отворени за всички граждани, ReHABITA използва възможността, за да достигне до енергийно уязвими домакинства.



Община Госпич и DOOR бяха домакини на четвъртата среща на заинтересованите страни, където участниците обсъдиха приоритетите за разработването на местна енергийна пътна карта и дефинираха стъпки за нейното прилагане.

LIFE ReHABITA в Плоещ: АЕЗР свързва местната власт, гражданите и енергийните решения

През последните шест месеца Агенцията за енергийна ефективност и възобновяема енергия АЕЗР Ploiești–Prahova осъществи серия от конкретни и релевантни дейности в рамките на европейския проект ReHABITA.

АЕЗР Ploiești–Prahova участва активно в координационни срещи, работни сесии и обмен на добри практики с партньори по проекта, както на национално, така и на транснационално ниво.

На 12 юни 2025 г. АЕЗР и община Плоещ организираха информационния ден ReHABITA в сградата на кметството като част от Европейската седмица на устойчивата енергия. Събитието се фокусира върху насърчаването на достъпни решения за обновяване на жилища и намаляване на потреблението на енергия. Граждани, местни власти и експерти по енергийна ефективност обсъдиха наличните инструменти за финансиране и практически стъпки за прилагане на мерки за енергийна ефективност.



На 5 юни 2025 г. АЕЗР, съвместно с община Плоещ, организираха семинар, посветен на интегрирането на източници на възобновяема енергия и допълнителни мерки за енергийна ефективност, които могат да бъдат приложени на ниво домакинство или общност. Събитието създаде платформата за директен диалог между граждани и технически експерти.

На 19 юни 2025 г. в община Пловещ се проведе семинар, който даде възможност на гражданите да обсъдят реални предизвикателства, свързани с енергийното потребление, както и да получат информация за енергийно ефективно обновяване, съобразено с техните жилищни условия.



На 25 ноември 2025 г. АЕЗР и община Пловещ проведоха четвъртата консултативна среща с жителите на сградите, включени в проекта ReHABITA, на която представиха напредъка на дейностите по обновяване, изпълнените интервенции и осезаемите ползи за местната общност.

От 8 до 9 октомври АЕЗР участва в срещата на партньорите от ReHABITA, проведена в град Пловдив, България. Направен бе преглед на напредъка по изпълнението на проекта, обсъдени бяха бъдещи действия, включително разработването на пътна карта за справяне с енергийната бедност и обновяването на жилища на европейско ниво.

Друг важен етап през този период беше подписването на споразумения за сътрудничество с трите общини: Мизил, Мъгуреле и Липанещи, насочени към репликиране на дейностите по ReHABITA на местно ниво и подкрепа на трансфера на добри практики в окръг Прахова.

В допълнение към тези събития, АЕЗР продължи да допринася за разработването и адаптирането на методологични документи, както и за обучението и повишаването на осведомеността на гражданите, особено на уязвими домакинства. Агенцията продължи да участва активно в дейностите по комуникация, като осигури видимост на резултатите сред местните власти, заинтересованите страни и широката общественост.

Надграждайки дейностите, осъществени през последните шест месеца, АЕЗР ще продължи активното си участие в проекта ReHABITA, със силен фокус върху подкрепата на местните власти, овластяването на гражданите, осигуряването на дългосрочна устойчивост и възпроизводимост на резултатите от проекта, като по този начин допринесе за намаляване на енергийната бедност и подобряване на качеството на живот на местно и регионално ниво.

Салдус информира гражданите за енергийно ефективното обновяване на сгради

На 4 юли 2025 г. в Brocēni се проведе събитие, озаглавено „Енергийно ефективен следобед“. Събитието събра жители от община Салдус, които се интересуваха от обновяване на многофамилни жилищни сгради и приложими мерки за енергийна ефективност.

По време на събитието гражданите участваха в дискусии със специалисти по енергийна ефективност. Обсъдени бяха въпроси, свързани с разходите за енергийно обновяване, налични възможности за финансиране, технически решения по цялостния процес на обновяване на една сграда. Жителите начертаха по-нататъшни действия и стъпки във връзка със стартирането на процесите на обновяване на техните жилищни сгради.



Участие на конференция "EnergDialogs 2025"

На 17 октомври 2025 г. в Лигатне, Латвия, се проведе конференцията „EnergDialogs 2025“, която събра над 70 участници вкл. общински специалисти, политици, експерти от индустрията и предприемачи.

Конференцията се фокусира върху енергийната ефективност на сгради и устойчивия транспорт като ключови елементи на климатичната неутралност. По време на сесията „Ролята на обслужването на едно гише при обновяването на сгради: необходимост и възможни модели“, енергийният мениджър Едгар Аугустинш, представи опита на община Салдус в обновяването на сгради. Дискусиата подчерта значението на местните консултативни пунктове за предоставяне на достъпна, надеждна и разбираема подкрепа на жителите по време на целия процес на обновяване.



Финансиране на енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради от собственици в Латвия

Работата със собственици на жилища по LIFE ReHABITA се фокусира върху насърчаването на енергийно ефективни ремонтни дейности на сгради. В рамките на провежданите срещи се акцентира на положителните въздействия от енергийното обновяване, включително намалено потребление на енергия, по-ниски емисии на CO₂, подобрен комфорт в помещенията и повишена стойност на имотите. Дискусиите разкриват текущи предизвикателства: много собственици на жилища нямат ясна представа за наличните механизми за финансиране и потенциала за дългосрочни парични спестявания.



За да се справим с това, проведохме семинар, посветен на финансирането на обновяването на многофамилни сгради. Събитието представи подробно проучване на казус на наскоро реновирана МФС в Латвия, подкрепена от Програмата за енергийна ефективност на жилищни сгради 2021–2027 г. на ALTUM. Този проект постига над 40% икономии на енергия чрез изолация и подобрения на отоплителната система. Участниците са информирани за количествено измерими ползи, като например намалени сметки за отопление, промяна в сметките за комунални услуги, погасяване на банкови заеми.

Енергийна Агенция - Пловдив представи офиса ReHABITA на конференцията на АБЕА

Енергийна Агенция - Пловдив взе активно участие в XIXта Национална конференция на Асоциацията на българските енергийни агенции и центрове, която тази година беше посветена на темата „Градове в трансформация: стратегическа визия, решения за сградно обновяване, енергийни общности и нови умения“. Събитието се проведе през ноември 2025 год. в София и се превърна в значима платформа за обмен на идеи и опит между представители на държавни институции, общини, финансови организации, бизнеса и гражданския сектор. В рамките на форума участниците обсъдиха как градовете могат да отговорят на нарастващите изисквания за енергийни спестявания, да подобрят качеството на живот на гражданите и да намерят устойчиви решения за преодоляване на енергийната бедност.



Фото кредит: Енергийна Агенция - Пловдив

По време на конференцията бяха представени редица добри практики и работещи подходи за прилагане на националните и европейските политики в подкрепа на устойчивото местно енергийно развитие. Сред акцентите се откриха климатичните планове на София и Габрово, нови механизми и политики за намаляване на енергийната бедност на местно ниво, примери за вече реализирани енергийни общности в страната, както и възможности за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност и обновяване на жилищния сграден фонд. Особено внимание беше отделено на включването на гражданите в енергийния преход чрез създаването на центрове за комплексно обслужване (one-stop-shops), които улесняват достъпа до информация, финансиране и практическа подкрепа.

Сред лекторите бяха представители на Европейската комисия, NetZeroCities, Европейската инвестиционна банка, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, както и кметове, ръководители на национални фондове, експерти от местни власти, професионални организации, енергийни агенции и неправителствени организации. Конференцията привлече над сто участници и се проведе в хибриден формат, който даде възможност за активно включване и дискусии както на място, така и онлайн. Екипът на Енергийна Агенция - Пловдив разпространи информация сред участниците за проекта Life ReHABITA и услугите, предлагани от офиса ReHABITA в града, който функционира като „Едно гише“ за обновяване на жилища на домакинства в енергийна бедност.

Life ReHABITA- дискуссионна среща на заинтересованите страни

Екипът на Енергийна Агенция - Пловдив представи напредъка по проекта LIFE ReHABITA, както и дейностите, предлагани от офиса ReHABITA в града, функциониращ като „Едно гише“ за енергийно бедни граждани. Офисът осигурява цялостна подкрепа – от консултации и информация за възможностите за финансиране до съдействие при подготовка на документи и координация с институции и партньори. По този начин процесът на обновяване на жилища става по-достъпен, административните бариери се намаляват, а достъпът до програмите за подкрепа се ускорява.

Съществен елемент от дейността на проекта е организирането на регулярни срещи – два пъти годишно – с ключовите заинтересовани страни на местно ниво. Те служат като платформа за обсъждане на конкретни стъпки в разработването на пътна карта за преодоляване на енергийната бедност. Поредната среща се проведе в рамките на XIXта Национална конференция на АБЕА като акцентира върху етапа, свързан с формулиране на визия, очертаване на действия и дефиниране на показатели за изпълнение.



Фото кредит: Енергийна Агенция - Пловдив

Разработването на споделена визия за намаляване на енергийната бедност сред различните групи заинтересовани страни е критична стъпка в процеса на изграждане на устойчиви решения. По време на дискусията бе приложена радарната методология, която позволява систематичното подреждане и оценка на приоритетите по четири измерения – действията, които трябва да бъдат предприети, ролята на участниците, инструментите и механизмите за изпълнение, както и времевата рамка за тяхната реализация.

Прилагането на методологията **„Радар на бъдещето“** подпомага постигането на яснота и консенсус, като предоставя цялостен преглед на етапите, които трябва да бъдат реализирани, съчетан с оценка на тяхната осъществимост и потенциалното

въздействие. Чрез този инструмент се създават условия за планиране на политически действия, които са едновременно стратегически и реалистични.

В рамките на дискусиата бяха разгледани и оценени, съобразно времевата рамка и възможностите за реализация, ключови теми като разработването на планове за действие за борба с енергийната бедност, управлението на вече създадения офис ReHABITA като „обслужване на едно гише“ за подкрепа на енергийното обновяване на уязвими домакинства, предоставяне на малки пакети с пособия за подобряване на енергийната ефективност в дома, подмяната на отоплителни устройства на твърдо гориво, интегрирането на възобновяеми енергийни източници чрез фотоволтаични системи с опция за климатизация, както и енергийното обновяване на многофамилни и еднофамилни жилища. Допълнително бе обсъдена възможността за създаване на енергийна общност, споделяща възобновяема енергия.